

Temat wydania – Budowa elektrowni jądrowej został przygotowany pod honorowym patronatem Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Gospodarki Janusza Piechocińskiego

Program polskiej energetyki jądrowej

Udział polskich firm w globalnym sektorze jądrowym nie jest niczym nowym, gdyż współpraca trwa od wielu lat. Elektrobudowa Katowice, Polimex-Mostostal, Rafako-Racibórz, Rafamet S.A., ZT-B POLBAU sp. z o.o., czy ENERGMONTAŻ-Północ Gdynia to tylko przykłady kilku z kilkudziesięciu firm obecnych na budowach elektrowni jądrowych na całym świecie. Przy budowie elektrowni Olkiluoto 3 (Finlandia) pracowało w szczyście 4500 osób, z czego 40% to byli Polacy. Nasi rodacy budowali także elektrownie w Flamanville 3 (Francja), Philippsburgu (Niemcy), Forsmarku (Szwecja), Ignalinie (Litwa) i w wielu innych krajach. To mocny fundament rozwoju programu jądrowego w Polsce.

Przygotowanie i realizacja pionierskiego w skali kraju projektu, jakim jest budowa pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, to bardzo skomplikowane i obliczone na wiele lat zadanie. Prace nad stworzeniem kompleksowego zaplecza dla tego typu energetyki w Polsce trwają od 2009 r. i będą kontynuowane także w trakcie budowy i użytkowania elektrowni. Dziś jesteśmy dopiero na początku tego procesu. Warto przypomnieć, że w latach 80. ubiegłego wieku planowano wybudować pierwszą elektrownię jądrową w Żarnowcu. Zrezygnowano jednak z realizacji tych planów, co spowodowało m.in., że większość polskich ekspertów-atomistów opuściła kraj, by realizować ambicje zawodowe za granicą, a uczelnie wyższe praktycznie zaprzestały kształcenia na kierunkach jądrowych. Uruchomienie w Polsce projektu jądrowego otwiera nowy rozdział w dziedzinie rozwoju ekonomicznego i społecznego Polski.

Szansa dla przemysłu...

Budowa, a później eksploatacja elektrowni jądrowych generuje miejsca pracy nie tylko w siłowniach, ale ogólnie w całej gospodarce. Zakładając średnie zatrudnienie na budowie elektrowni ok. 1500 osób, można szacować, że inwestycja wygeneruje średnio 4000 miejsc pracy w okresie budowy: w łańcuchu dostaw dla elektrowni jądrowej, w zakładach wytwarzających na potrzeby firm pracujących na budowie, czy w sektorach niezwiązanych bezpośrednio z energią jądrową. Obecnie trwa inwentaryzacja krajowego potencjału przemysłowego i jego gotowości do realizacji zamówień o klasie jakości wymaganej w przemyśle jądrowym. Następnym działaniem będzie przygotowanie planu zaangażowania polskiego przemysłu w program. Już teraz warto wspomnieć o powstałym w 2012 r. klastrze Europolbudatom – zrzeszeniu firm mających na celu uczestnictwo w projekcie jądrowym w roli podwykonawców.

...korzyści dla gmin

Gmina, na terenie której będzie zlokalizowana inwestycja, otrzyma rocznie 50% środków z tytułu podatku od nieruchomości. Gminy sąsiednie dostaną drugie 50% do podziału. Przy tego rodzaju inwestycji są to przychody rzędu 40 mln zł rocznie. Na terenie tych gmin będzie musiała być rozbudowana infrastruktura drogowa, kolejowa, budownictwo mieszkaniowe, zaplecze usługowe. Będą zatem realizowane inwestycje, będzie rozwijał się przemysł i będą powstawały nowe miejsca pracy. A tego oraz tańszej energii, możliwości zatrudnienia czy dostępu do opieki medycznej ocze-

kuje lokalna społeczność. Przykładem, na który zerkają lokalni wólarze, jest gmina Kleszczów – najbogatsza gmina w Polsce, na terenie której funkcjonuje Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” i Elektrownia „Bełchatów”. Na jednego mieszkańca tej gminy przypadają 44 tys. zł dochodów do lokalnego budżetu.

Dobre, nowoczesne prawo

Obecnie legislacja dotycząca energetyki jądrowej w Polsce obejmuje dwie ustawy: **znowelizowane Prawo atomowe wraz z aktami wykonawczymi**, których przewidziano ponad 20, oraz **ustawę o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących**. Przez stworzenie specjalnych regulacji dotyczących planowania przestrzennego, Prawa budowlanego, nabywania praw do nieruchomości, zamówień publicznych oraz skrócenie terminów w postępowaniu administracyjnym znacznie zredukowano potencjalne ryzyka inwestycyjne, umożliwiając sprawne realizowanie budowy elektrowni jądrowych. Preferencyjne warunki stworzono też w obszarze gospodarki odpadami promieniotwórczymi.

Inwestor, czyli PGE

W styczniu 2009 r. polski rząd powierzył PGE (Polska Grupa Energetyczna S.A.) realizację programu jądrowego w zakresie budowy dwóch pierwszych elektrowni jądrowych o łącznej mocy ok. 6000 MW. Zgodnie z ostatnimi zapowiedziami PGE, pierwszy blok jądrowy ma być uruchomiony na przełomie 2023–2024 r. W listopadzie 2011 r. inwestor wskazał potencjalne lokalizacje pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, a w ostatnim czasie wyłonił wykonawcę badań lokalizacyjnych, co jest otwarciem kolejnego etapu przygotowań do budowy. Kolejnym momentem weryfikującym te plany będzie chwila, w której inwestor otrzyma oferty dostawców technologii wraz z harmonogramem i propozycjami dotyczącymi realizacji inwestycji i jej finansowania.

Państwo pomoże?

Dotychczasowe prace rządu na rzecz zapewnienia inwestorowi odpowiednich warunków do budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej zaowocowały przygotowaniem i wdrożeniem nowoczesnych rozwiązań prawnych, umożliwiających rozpoczęcie i prowadzenie takiej inwestycji. Należy pamiętać, że ciągle jesteśmy w momencie tworzenia pewnej masy krytycznej projektu, zarówno po stronie administracji rządowej, jak i po stronie inwestora. Mówimy o inwestycji długoterminowej i o wysokich nakładach inwestycyjnych, obciążonej koniecznością wydatkowania środków na okres samego przygotowania inwestycji. Oczywiście jest, że istotnym czynnikiem powodzenia przedsięwzięcia będzie przewidywalność ekonomiczna. Konieczne jest więc wypracowanie konkretnych mechanizmów zwiększających bezpieczeństwo ekonomiczne takich długookresowych inwestycji, co będzie wypadkową decyzji szefów kluczowych w tym zakresie resortów: gospodarki; skarbu państwa; środowiska; infrastruktury oraz finansów. Trzeba przy tym pamiętać, że forma ewentualnego wsparcia jest zależna od regulacji Unii Europejskiej, które są w tym zakresie bardzo restrykcyjne.

Departament Energii Jądrowej Ministerstwa Gospodarki